

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

27 februari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de creatie van bijkomende tewerkstelling in kringloopcentra

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de creatie van 'groene' jobs

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Claes tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de sluiting van de Philips-vestiging in Hasselt

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de mogelijk alternatieve tewerkstelling voor de werknemers van Philips Hasselt

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over tewerkstellingsproblemen in de vleessector

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 27 februari 2003

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.10 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de creatie van bijkomende tewerkstelling in kringloopcentra

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de creatie van bijkomende tewerkstelling in kringloopcentra.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de kringloopcentra werden ongeveer 10 jaar geleden geïnstalleerd. Iedereen kan bevestigen dat ze een groot succes zijn geworden. Per jaar wordt 20.600 ton herbruikbare goederen ingezameld, dat komt neer op 3,5 kilogram per inwoner. Er zijn 90 winkels en 2 miljoen kopers. Er werken 1.500 betaalde arbeidskrachten, dat zijn 1.275 voltijdse equivalenten waarvan 70 percent heel laag is geschoold – wat ook de opzet was van dit tewerkstellingsproject.

De sector heeft nog groeikansen. In een studie schat de OVAM dat een inzamelpotentieel van 6 tot 8 kilogram per inwoner kan worden bereikt. Dat houdt in dat er ook meer tewerkstellingskansen komen voor laaggeschoolden. In 2001 heeft de sector u gevraagd om dringend in bijkomend personeel te voorzien. In 2002 heeft Hefboom VZW een studie uitgevoerd. Het eindrapport werd in april 2002 aan u en aan minister Dua overhandigd met de vraag om een gemeenschappelijke beleidsvisie te ontwikkelen en om een soort ontwikkelingsplan voor de kringloopcentra op te stellen.

De kringloopcentra slaken nu echter een alarmkreet, want bij de uitbreidingsronde voor sociale werkplaatsen werden ze overgeslagen. Van de gevraagde 300 plaatsen werden er slechts 10 toegewezen. Dat houdt in dat er nog altijd 300 openstaande plaatsen in de sector zijn. De alarmkreet is terecht, want de centra komen in de problemen omwille van het gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden. Ze kunnen hun doelstellingen niet langer realiseren, een aantal acties moet worden teruggeschroefd en in sommige gevallen is er zelfs sprake van sluiting. Vooral de centra in Limburg en Vlaams-Brabant kampen met problemen omdat ze sinds 1999 geen enkele aanvullende arbeidsplaats kregen toegewezen.

Mijnheer de minister, u hebt reeds gezegd dat u ook voor de sociale werkplaatsen nog bijkomende plaatsen overweegt. Hoe concreet zijn uw plannen ? Wordt in een uitbreiding van de tewerkstelling in de kringloopcentra voorzien ? Hoeveel plaatsen zullen worden toegewezen en wanneer zal dat gebeuren ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de jongste 2 jaar kwamen er in de sociale tewerkstelling ongeveer 300 tewerkstellingsplaatsen per jaar bij. De inhoudelijke criteria van de laatste uitbreidingsronde vorig jaar waren groen en natuur, duurzaam toerisme en lokale diensten. We opteerden er dus voor om de kringloopcentra niet te bedienen. Er moeten immers altijd keuzes worden gemaakt. De tewerkstellingsmaatregelen zijn steeds gericht op nieuwe sectoren en nieuwe diensten, want op die manier kan worden onderzocht of het maatschappelijk draagvlak groot genoeg is en de maatregelen gericht zijn op een bestaande maatschappelijke nood. In deze legislatuur spitsen we ons meer toe op duurzame tewerkstelling dan op tewerkstelling met een bijzonder statuut.

Landuyt

In Vlaanderen zijn er momenteel 2.022 fulltime tewerkstellingsplaatsen in de sociale werkplaatsen, waarvan er 685 werden toegekend aan de kringloopsector. Wellicht kan die sector permanent blijven groeien, maar wellicht zijn daar andere maatregelen voor nodig, meer gericht op een volledige erkenning van de maatschappelijke taak.

De techniek van invoegbedrijven en -afdelingen werd aangepast ten behoeve van de kringloopcentra. De normale degressieve subsidiëring van de invoegbedrijven bedraagt eerst 80 percent van de basiswedde, daarna 60 percent, 40 percent, 20 percent en eindigt op 0 percent. Voor de kringloopcentra stranden we op 35 percent. Er moet worden gezocht naar een financieringsbron : andere, meer gerichte en inhoudelijke subsidiëring via het budget van Milieu of door de gemeenten en provincies. De sector kan voor een deel selfsupporting worden.

Vanuit de tewerkstellingsinvalshoek is er in vergelijking met andere sectoren een oververtegenwoordiging van de kringloopsector. Toch zoeken we voort en onderhandelen we om de verdere uitbouw van deze zeer nuttige sector te steunen. De toekomstplannen zijn nog niet concreet, maar de onderhandelingen over nieuwe perspectieven met de sector en met minister Dua zijn volop aan de gang.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, is de beleidsnota als antwoord op de studie van Hefboom VZW die u samen met minister Dua zou opstellen, het ontwikkelingsplan waarnaar u verwijst ?

Minister Renaat Landuyt : Neen, niet specifiek, maar het is een nuttig instrument. We moeten een grote maatschappelijke keuze maken. We beschouwen de kringloopsector als maatschappelijk nuttig en moeten ons daarom afvragen of we die enkel uitbouwen als een sociale werkplaats of door middel van invoegbedrijven. Bouwen we de sector enkel uit via tewerkstelling van kansengroepen of op een andere manier waarbij de activiteit echt leefbaar wordt gemaakt ? De keuze is politiek en maatschappelijk.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, als ik het goed begrijp, zegt u dat kringloopcentra in de toekomst niet zullen uitbreiden via sociale werkplaatsen. U gelooft in het project. U stelt echter ook dat de sector middelen op tafel zal moeten leg-

gen. Die kunnen niet allemaal van het departement Tewerkstelling komen.

Als het departement Milieu vindt dat kringloopcentra belangrijk zijn, vindt u met andere woorden dat het ook een bijdrage moet leveren.

Minister Renaat Landuyt : Naar aanleiding van de moeilijkheden hebben we het systeem van de invoegbedrijven in die mate aangepast dat er vanuit het werkgelegenheidsperspectief een degressief engagement is. De grote moeilijkheid blijkt te zijn dat er desondanks een stabiliteitsprobleem is in de sector. De vraag is wat er gesubsidieerd moet blijven. Wat werkgelegenheid betreft, is die zaak opgelost. Wij vinden dat dit degressief moet gebeuren. De minimumbasis is 35 percent.

Minister Dua zal zich moeten afvragen hoeveel haar functionele subsidie zal bedragen. De grote uitdaging is na te gaan hoe zo'n sector rendabel kan worden uitgebouwd.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, is het niet de bedoeling het systeem van de invoegbedrijven terug te schroeven ? Na de doorlichting blijkt toch dat ze nooit zelfbedruipend kunnen worden.

Minister Renaat Landuyt : We hebben een pak invoegbedrijven gered door de regeling in te passen dat het laatste jaar 35 percent van de weddes van de werknemers gesubsidieerd blijft. Het is de bedoeling de tewerkstelling van die kansengroep te vrijwaren.

Ik merk dat er in de kringloopsector voorzichtig initiatieven worden genomen, ook door de privé-sector. Voor sommigen blijkt het dus wel rendabel te zijn. Als men zeer snel werkt, kan men een rendabel bedrijf opbouwen. Er kan worden ingespeeld op verschillende niches.

De heer Jan Laurys : Dan richt men zich niet meer tot de laaggeschoolden.

Minister Renaat Landuyt : Wat is het doel van de kringloopcentra ? Gaat het om de kringloop van de mensen die daar worden tewerkgesteld of die van de producten ? Meestal ging het om de twee doelstellingen. We hebben dan ook gezegd dat we onze doelstelling niet afschaffen. We geven zelfs een minimumsubsidie.

De grote discussie moet worden gevoerd bij het departement Leefmilieu. Wat vinden zij dat er moet gebeuren met de kringloopcentra ? In wezen gaat het om hetzelfde als de buitenschoolse kinder-

Landuyt

opvang. Die twee sectoren zijn uitgebouwd via de tewerkstelling van kansengroepen. Op een bepaald moment is er echter een maatschappelijke taak die moet worden uitgevoerd. De manier waarop dat dan gebeurt, is maatschappelijk misschien niet correct.

Ik moet mijn tewerkstellingsinitiatieven heel specifiek kunnen richten op de doelgroep. Het kan toch niet dat ik moet zeggen aan degenen die het moeilijk hebben dat ze maar in een kringloopwinkel moeten gaan werken of zich moeten richten op de kinderopvang. We moeten ook een aantal andere taken openstellen.

In de groensector gaan we na of er geen nieuwe taken zijn om kansengroepen tewerk te stellen. Ik denk daarbij aan de band tussen groen en toerisme. We creëren een goede verstandhouding met de milieubeweging. We streven naar natuurbehoud, het aantrekkelijk maken van het groengebied voor de toeristen en het creëren van nuttig werk op het ritme van de natuur. Ik ga na of ik me moet beperken tot de twee bestaande sectoren dan wel of ik verder creatief andere maatschappelijke taken kan invullen.

Als het om tewerkstellingsprojecten gaat, gaat het om een experimentele fase. Eigenlijk zou er op het einde een volledige regularisering en erkenning moeten volgen. Voor de kringloopcentra staan we op dat kruispunt.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, u zegt dat de kringloopcentra niet rendabel zijn. Komt dit omdat ze het product te goedkoop op de markt brengen of omdat er geen afzet is ?

Minister Renaat Landuyt : Het kan ook dat de bedrijven enkel werken met kansengroepen. Eigenlijk zou de minister van Economie hier op de propen moeten komen om management aan te leren.

De voorzitter : Het gaat om een niet onbelangrijk beleidsprobleem. De gemeenten ervaren dat ook bij de omvorming van het SIF. Ze zijn minder gebonden aan voorwaarden. Een aantal zaken die in de loop der jaren op vrijwillige basis met subsidies werden gecreëerd, worden nu afgebouwd, hoewel wordt gezegd dat ze noodzakelijk zijn. De verschillende beleidsdomeinen zouden een duidelijk standpunt moeten innemen.

De heer Jan Laurys : Dat is waar. Het verhaal kwam me bekend voor, namelijk dat van de BKO.

Als er een sector in nood is – en blijkbaar zijn er her en der toch wel problemen – en we overhandigen aan de beide ministers een studie, dan zou het toch logisch zijn dat de regering die zaak aanpakt. Mijnheer de minister, ik begrijp dat u zegt dat Werkgelegenheid niet al die noden moet blijven lenigen en dat ook anderen over de brug moeten komen. Ik kan nu uw antwoord aan minister Dua duidelijk maken, en vragen wat haar departement zal doen. Eigenlijk is dat niet logisch. De minister-raad zou moeten zorgen voor een globale aanpak. Het is niet aan ons om hierover aan de verschillende ministers vragen te stellen.

De voorzitter : De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Mijnheer de minister, het probleem van de sociale tewerkstelling in gemeenten is dat die door verschillende organisaties wordt georganiseerd. Daardoor kan er geen transparant beleid worden gevoerd. Ze hebben te maken met de groendienst, de kringloop, de socialebedrijvencentra, enzovoort. Volgens de gemeentelijke autoriteiten kan niet alles in één VZW worden ondergebracht. Klopt dat ? Zijn er beperkingen of vereisten om de SIF-gelden te kanaliseren ? Moet dit via diverse VZW's gebeuren ?

Minister Renaat Landuyt : Ik kan enkel een algemeen antwoord geven. Bepaalde subsidies mogen niet worden gecumuleerd met andere subsidies. De ene subsidie heeft soms invloed op een andere, doordat de gemeente de taken uitsplitst om maximaal te genieten van de verschillende toelagen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de creatie van 'groene' jobs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Goethem tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de creatie van 'groene' jobs.

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, er is een parallellisme tussen mijn vraag en die van de heer Laurys. In de krant lasen we dat de Vlaamse regering groene jobs creëert. De Vlaamse minister van Leefmilieu en de minister van Werkgelegenheid creëren samen groene jobs. Ze willen zo laaggeschoolde werkzoekenden in de zorg voor het leefmilieu inschakelen. Het zou voor het jaar 2003 om 120 jobs gaan. Op termijn zouden er dat een duizendtal moeten worden.

U wilt dat realiseren via invoegbedrijven en invoegafdelingen. Niemand heeft iets tegen een stimulant om laaggeschoolden een kans op de arbeidsmarkt te geven. Het gaat hier echter niet om jobs die mensen klaarstomen voor de reguliere arbeidsmarkt. De groene jobs worden gecreëerd met de bedoeling dat de mensen daarin blijven functioneren. De toekomstperspectieven voor de deelnemers zijn dan ook niet bepaald schitterend te noemen, tenzij onkruid wieden in het bos een levensdoel is. Ik heb vragen bij dat soort jobs. Zij bieden geen doorgroeimogelijkheden. Het is niet de ideale oplossing voor laaggeschoolden. Misschien moet veeleer naar bijscholing worden uitgekeken.

Kennen de kandidaten de arbeidsvoorwaarden die aan deze groene jobs kleven ? Zij blijven aan de job vastkleven, tenzij ze er zelf terug uitstappen en weer op een uitzichtloze arbeidsmarkt terechtkomen.

Intussen stellen wij vast dat vele vacatures in het reguliere arbeidscircuit open blijven staan bij gebrek aan geschikte kandidaten, dikwijls laaggeschoolden. We moeten ons toeleggen op omscholing zodat het aanbod beter op de vraag wordt afgesteld.

Klopt het dat het schema van dit project niet voorziet in het arbeidsgeschied maken van laaggeschoolden voor de reguliere arbeidsmarkt ? Worden de kandidaten erop gewezen dat het initiatief weinig of geen toekomstperspectieven biedt en zeker geen doorgroeimogelijkheden ? Welke initiatieven zult u nemen om tot een betere synergie tussen het aanbod en de vraag op de arbeidsmarkt te komen ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Er worden in het jaar 2003 nog 300 duurzame jobs in de groensector gecreëerd. Daarvan zijn er 180 MINA-jobs. In de praktijk worden de mensen uit hun nepstatuut gehaald. Dat statuut liep immers af en zij krijgen een

duurzaam contract aangeboden. Vroeger kwam de financiering van Leefmilieu, nu is er een samenwerking voor de financiering tussen Leefmilieu en Werkgelegenheid.

Daarbuiten werden nog 120 groene jobs via een gecombineerde financiering Leefmilieu en Werkgelegenheid gecreëerd. Het financieringsmechanisme werkt degressief vanuit Werkgelegenheid en progressief vanuit Leefmilieu. Werkgelegenheid financiert achtereenvolgens 80, 60, 40 en 35 percent van de basiswedde, Leefmilieu progressief 20, 40, 60 en 65 percent. In 2001 was er een oproep voor 300 sociale werkplaatsen. Daarvan gingen er 64 naar natuur en groen en 136 naar kringloop. Het gaat dus om 242 duurzame jobs in de groensector, kringloop inbegrepen. Dat betekent een omkadering van 42 mensen. De banen werden nog via een initiatief van minister Kelchtermans via gesco's opgevuld. Die statuten moeten nog door duurzame jobs worden vervangen.

In 2002 vond een uitbreiding met 300 jobs in de sociale werkplaatsen plaats. De natuur is daar wederom prioritair uit gekomen, maar niet de kringloopactiviteiten. Er zijn nu al 660 nieuwe jobs in de groensector met de sociale werkplaatsen inbegrepen, dankzij de roodgroene samenwerking. Aangezien het volledig gesubsidieerde jobs zijn, gaat het om veel geld en kan het resultaat als indrukwekkend worden beschouwd. De mensen krijgen een volwaardig statuut. Het gaat om volwaardige jobs. De ongerustheid was dus niet nodig.

De heer Roland Van Goethem : Ik dank de minister voor zijn antwoord, maar ik heb dat allemaal al in de krant gelezen. De vraag was of de mensen die erin stappen beseffen dat zij aan een vlakke loopbaan beginnen ?

Minister Renaat Landuyt : Dat artikel zou op een aantal van mijn uitspraken gebaseerd kunnen zijn.

De heer Roland Van Goethem : Het omgekeerde zou ook waar kunnen zijn.

U hebt daarnet verklaard dat het hier om duurzame jobs gaat. Dat was evenwel mijn vraag niet. Ik heb gevraagd of die mensen beseffen dat ze in een vlakke loopbaan stappen. Die vraag is nog niet beantwoord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Van Goethem, ik begrijp niet goed wat u met een vlakke loopbaan bedoelt. Die mensen zijn tevreden dat ze een normale arbeidsovereenkomst hebben gekregen. Ze zijn tevreden dat ze in de natuur kunnen werken,

Landuyt

en dat ze op het ritme van de natuur mooi en nuttig werk kunnen verrichten.

Of iemand zich binnen deze organisatie zal kunnen opwerken, is afhankelijk van zijn eigen kansen en mogelijkheden. Dat is bij elke job het geval. Dat ze een normale arbeidsovereenkomst krijgen, is voor deze mensen nieuw. Sommigen zijn zo gelukkig dat ze dit heel hun leven willen blijven doen. Anderen willen zich na een tijdje verbeteren. Zij worden aangesproken om op termijn ploegbaas of zelfs coördinator te worden. Een aantal onder hen wordt zelfs door privé-bedrijven weggeplukt om gelijkaardig werk in de privé-sector te verrichten. Het gaat hier alleszins om een sector met toekomst.

De heer Roland Van Goethem : Ik vind nog steeds dat we moeten streven naar een betere synergie tussen vraag en aanbod.

Minister Renaat Landuyt : Het streven naar een synergie tussen vraag en aanbod is een dagelijkse bekommernis van de minister van Werkgelegenheid. Om vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, heeft Vlaanderen drie hoofdlijnen ontwikkeld. Deze hoofdlijnen moeten voor een zo goed mogelijke informatie-uitwisseling zorgen.

De eerste hoofdlijn is de werkwinkel. Iedereen zou op een half uur tijd een werkwinkel moeten kunnen bereiken. Deze doelstelling is bijna gerealiseerd. In een werkwinkel kan iedereen alle informatie over de arbeidsmarkt en over de eigen mogelijkheden krijgen.

De tweede hoofdlijn is de telefoonlijn. Via het nummer 070/345000 kan iedereen alle mogelijke specifieke informatie krijgen. In het licht van de komende verkiezingen zou ik de heer Van Goethem willen suggereren om deze lijn al eens uit te testen.

De derde hoofdlijn is internet. Op de pagina www.vdab.be kan iedereen zijn eigen versie van de VDAB, getiteld 'Mijn VDAB' creëren. Ook bedrijven kunnen van deze mogelijkheid gebruik maken en via deze weg hun beleid inzake human resources bijsturen.

De goede uitwisseling van informatie is eigenlijk het begin van alles. Iedereen moet zijn mogelijkheden kennen. Hij moet weten wat hij kan doen om zijn eigen mogelijkheden te verbeteren. Bedrijven moeten weten waar de problemen zich bevinden,

waarom vacatures niet ingevuld raken, welke criteria tot de grootste selectie leiden, aan welke criteria nog kan worden gewerkt en waar ze het juiste opleidingsaanbod kunnen vinden om toekomstige werknemers op te leiden.

We moeten tevens zoveel mogelijk in de nodige beroepsopleidingen voorzien. Deze opleidingen moeten ons in staat stellen om zo vlug mogelijk op vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in te spelen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Claes tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de sluiting van de Philips-vestiging in Hasselt

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de mogelijk alternatieve tewerkstelling voor de werknemers van Philips Hasselt

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van mevrouw Claes tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de sluiting van de Philips-vestiging in Hasselt, en van de heer Schuermans tot minister Landuyt, over de mogelijk alternatieve tewerkstelling voor de werknemers van Philips Hasselt.

Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes : Mijnheer de voorzitter, de sluiting van Philips Hasselt is deze ochtend al even aan bod gekomen. We proberen hier zicht te krijgen op de huidige stand van zaken. We mogen niet uit het oog verliezen dat minister Gabriëls zich in het verleden in sterke mate heeft geëngageerd. Ik hoop dat de antwoord van minister Landuyt op mijn vragen de huidige stand van zaken zal toelichten.

Ik heb me destijds aangesloten bij de vorige interpellatie over dit onderwerp. Ik heb u toen gevraagd, mijnheer de minister, welke initiatieven u zou nemen om het sociaal drama in deze regio te beperken. U verklaarde dat we dit dossier niet op een beperkte manier mochten bekijken of behandelen. Aangezien de hele streek rond Hasselt een schok moest verwerken, wilde u dit dossier regionaal aanpakken. U verklaarde tevens dat we reke-

Claes

ning moesten houden met het sociaal overleg. Het sociaal overleg moest maximale kansen krijgen en mocht zeker niet worden doorkruist. U vond dat een firma als Philips zich ook in moeilijke tijden als een verantwoordelijke ondernemer moest gedragen en maximaal aan alternatieven voor de ex-werknemers moest werken.

U hebt toen tevens verklaard dat, complementair met de verantwoordelijkheid van de werkgever ten aanzien van zijn werknemers bij een herstructurering, Vlaanderen een aanpak op drie niveaus hanteert. Het gaat hier om het structurele, het conjuncturele en het subregionale niveau.

Ondertussen zijn heel wat weken verstreken. Wat het verantwoord ondernemerschap betreft, zijn we vrij sceptisch geworden. Ik vraag me af welke resultaten uw initiatieven hebben opgeleverd. Welke maatregelen hebben de Vlaamse overheid en de werkgever genomen om de ontslagen werknemers optimaal op te vangen? Bent u bereid om, net als in de Kempen, een sociaal interventieteam in de regio Limburg te installeren?

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, net als mevrouw Claes heb ik deze problematiek hier al eens onder de aandacht van de minister gebracht. De sluiting van Philips Hasselt is in december 2002 aangekondigd. Na 3 maanden is het rond dit dossier evenwel bijzonder stil geworden.

De werknemers stellen vast dat de ronkende verklaringen en de kwistig aangekondigde alternatieven van het eerste uur bijzonder weinig hebben opgeleverd. Er is nog geen enkele baan gecreëerd om de verloren arbeidsplaatsen te vervangen. De werknemers betwijfelen of geen nieuws ook in dit geval goed nieuws is.

Hoe evalueert u de begeleiding van de werknemers van Philips Hasselt in hun zoektocht naar een nieuwe baan? Het gaat hier niet enkel om de voorbije 3 maanden. Minister Gabriëls heeft duidelijk verklaard dat het hier om een aangekondigde doodging en dat iedereen de sluiting zag aankomen. Hoe evalueert u de maatregelen die tot op heden zijn getroffen? Is deze bedrijfssluiting een voorbeeld van uw stelling dat het optreden van de VDAB in sommige gevallen beter kan? U hebt recent immers gezegd dat bij een aantal bedrijfssluitingen het optreden van de VDAB beter kon. U

stelde toen ook een alternatieve aanpak voor. Moet de VDAB dit dossier aanpakken met een 'vliegende ploeg'? Als ik goed geïnformeerd ben, bestaat zo een ploeg uit twee personen. Ik stel me wel vragen bij de doeltreffendheid daarvan, zeker bij de sluiting van een bedrijf. Hoe evalueert u de begeleiding die er tot nu toe is geweest? Wat is de rol van de VDAB en van die 'vliegende ploeg'?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, we moeten opletten dat we niet de verkeerde woorden gebruiken. Ik denk niet dat ik ergens heb gezegd dat ik wil dat de VDAB beter wordt. Ik heb altijd gezegd dat we in verschillende regio's ervaringen hebben opgedaan en die moeten we nu systematiseren.

De heer Eddy Schuermans : U hebt gezegd waar het optreden van de VDAB beter kon.

Minister Renaat Landuyt : U moet dat niet interpreteren als een vorm van kritiek op de mensen die veel uren hebben geklopt in verschillende regio's. De VDAB heeft enorm veel werk verzet in verschillende regio's als een gevolg van een enorme toevloed werkzoekenden. De toestand verschilt van sector tot sector, maar in veel sectoren kunnen we mensen snel ander werk bezorgen of een opleiding geven waardoor ze snel ander werk kunnen vinden.

We stellen vast dat binnen onze economie bepaalde sectoren te kampen hebben met delokalisatie. Andere sectoren worden dan weer volledig her-schikt. Er is nog één sector in Vlaanderen die sterk groeit en dat is de toeristische. De oorzaken daarvan zijn ons nog niet bekend, maar die vaststelling op zichzelf is ook al belangrijk. Het Vlaams Parlement heeft natuurlijk altijd gezegd dat Vlaanderen een toerismebeleid moet voeren.

Philips-Hasselt heeft gisteren een stuurgroep opgericht waarin de VDAB en de t-groep via Ascento zijn vertegenwoordigd. De oprichting van een loopbaantrefpunt is geïnspireerd op de methodiek van de cel Tewerkstelling die door de VDAB werd ontwikkeld naar aanleiding van de sluiting van Renault-Vilvoorde en het faillissement van Sabena. Het trefpunt werd opgericht om de ontslagen werknemers te begeleiden opdat ze zo snel mogelijk ander werk zouden vinden. Philips-Hasselt en Ascento werken daarin samen en die samenwerking verloopt goed. Het trefpunt is reeds actief sinds 18 februari 2003 en begeleidt 360 ex-werkne-

Landuyt

mers. Dat aantal zal tijdens de volgende maanden stijgen.

Het loopbaantrefpunt organiseert informatiesessies en geeft sollicitatietrainingen. Nu wordt er vooral gewerkt aan geïndividualiseerde begeleiding, opleiding en informatie. Philips-Hasselt stelt hiervoor een locatie, vijf personeelsleden en tien computers ter beschikking.

Er is ook de overleggroep Business Park Hasselt. Ik vermoed dat minister Gabriëls daarover vandaag al meer over heeft verteld. Er is ook een zeer goede samenwerking met de vakbonden en iedereen streeft naar een snelle hertewerkstelling van de ex-werknemers.

De VDAB doet hetzelfde als in de tijd van het faillissement van Sabena. Er zal in Limburg dus ook een sociaal interventieteam komen, maar er is al veel werk verricht door de VDAB van Limburg. De installatie van de mobiele interventieteams betekent eigenlijk een personeelsuitbreiding van de VDAB omdat we per provincie twee personen benoemen die de manier van werken die we nu kennen, onmiddellijk moeten toepassen waar er zich grote verschuivingen inzake tewerkstelling voordoen.

De voorzitter : Minister Gabriëls heeft vanmorgen gezegd dat reeds 80 percent van de ex-werknemers een nieuwe job heeft.

De heer Eddy Schuermans : Dat ging over Sabena.

De voorzitter : Dat is dus waarnaar in Limburg ook wordt gestreefd.

Minister Renaat Landuyt : De doelstelling voor Philips-Hasselt is een hertewerkstellingsgraad van 100 percent. De ex-werknemers zijn immers onmiddellijk inzetbaar in diverse sectoren. Om 78 percent van de ex-werknemers van Sabena opnieuw tewerk te stellen, werden inspanningen geleverd gedurende 1,5 jaar. We moeten het in dit geval beter doen.

Ik hoed me voor het scheppen van overdreven of valse verwachtingen. We werken met het nodige realisme.

Het is niet omdat er weinig aandacht aan wordt besteed in de media dat er geen begeleiding is. Op het ogenblik dat we goed nieuws hebben, zullen we de resultaten van onze bemiddelingsinspanningen be-

kendmaken. Ik kan u garanderen dat we alles op alles hebben gezet om dit in stilte te doen. Het is geen goede boodschap als men de VDAB moet mobiliseren, want dan is er een probleem. We hebben dat al maanden aan een stuk in diverse regio's in stilte gedaan. Het is dus nu wachten op de beslissing van de Vlaamse regering vrijdag om definitief ons systeem van de mobiele interventieteams te kunnen opstarten. Dit is gebaseerd op reële ervaringen. We zijn op dat vlak sterker om de verschillende bewegingen op de arbeidsmarkt op te vangen. De taak van de overheid bestaat in bemiddeling en in het zo vlot mogelijk mensen aan een nieuwe tewerkstelling helpen.

De voorzitter : Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Daaruit blijkt dat de afgelopen weken heel wat initiatieven zijn genomen.

Hebt u gezegd dat sedert 18 februari het loopbaantrefpunt werkzaam is en dat het 360 werknemers in begeleiding heeft ?

Minister Renaat Landuyt : Er zijn er 675 opgezegd op 4 februari 2002. Dat cijfer stijgt. Mensen komen zich aanmelden en de problemen zijn divers.

Mevrouw Hilde Claes : Heeft deze begeleiding geleid tot nieuwe banen voor de betrokkenen ?

Minister Renaat Landuyt : We volgen dit op, maar we hebben er nog geen cijfers over beschikbaar.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Ik wil graag de tekst met de precieze cijfers om geen vergissingen te begaan.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, vandaag zei minister Gabriëls dat 80 percent van de werknemers van Sabena weer aan het werk is. Dat wil niet zeggen dat de jobs gered zijn, want er is altijd een verdringingseffect. Sommige werknemers van Philips of Sabena zijn beter geschoold en schuimen jobs af van anderen zodat er een grotere druk naar beneden komt. Er is een daling van tewerkstellingsplaatsen, zeker in Vlaams-Brabant.

Minister Renaat Landuyt : We moeten zeer goed oppassen met bedrijfsgerichte reacties en bezorgdheden, want er is altijd een uitdrukkend effect. Met

Landuyt

de interventieteams willen we een schokeffect voor een regio of een subregio of de rand opvangen. Dit betekent dat we ons nog meer moeten inzetten voor anderen. Soms is het een opportuniteit om knelpuntberoepen en openstaande vacatures in te vullen. De grote doelstelling is om op die manier winst te maken. Het voordeel van Sabena was dat er zeer divers personeel werkte omdat daar zeer diverse taken werden uitgevoerd. Hierdoor konden we bijvoorbeeld in de vervoersector knelpuntvacatures vlotter invullen omdat de juiste personen plots op de arbeidsmarkt kwamen.

Euforisch mag men niet zijn, want bijvoorbeeld de Sabenawerknemers hebben wellicht niet dezelfde loonvoorwaarden bereikt die ze vroeger hadden.

De heer Jan Laurys : Ik maak me eigenlijk minder ongerust over de werknemers van Sabena omdat de luchtvaartactiviteiten op termijn hoe dan ook zullen toenemen in Zaventem. Er zal niet minder gevlogen worden dan vroeger en op termijn zal zich dat wel herstellen. Het is een economische correctie. Voor Philips ligt de zaak anders want de productie wordt naar lageloonlanden verhuisd. Daar is zelfs op lange termijn geen perspectief.

Minister Renaat Landuyt : In de toekomst zou het de optie van de Vlaamse regering zijn om Economie en Werkgelegenheid beter met elkaar te verbinden door het aan één verantwoordelijke te geven. Het gescheiden werken zorgt ervoor dat we niet op elkaar zijn afgestemd. Er is nog altijd het veel belangrijkere aspect van de economische boodschap die achter een sluiting verborgen zit.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over tewerkstellingsproblemen in de vleessector

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gardeyn-Debever tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over tewerkstellingsproblemen in de vleessector.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag is geïnspireerd door de sector die aan de alarmbel trok en de sociale partners die aan de vleessector adviezen geven aangaande leefmilieu. De vleessector trekt aan de noodrem. De voorbije 3 jaar zijn er in de sector 500 jobs verloren gegaan. Er hangt bovendien nog veel meer banenverlies in de lucht. Dat voorspelt een recente studie van de Universiteit Gent.

In de vleessector werken vandaag nog altijd 13.000 mensen. Dat de getroffen bedrijven in de eerste plaats vooral bedrijven zijn wiens activiteiten geënt zijn op de varkenssector zal wel niemand verwonderen. De recente cijfers van de meitelling 2002 leren ons echter dat de rundveesector snel zal volgen. We kunnen er met een afnemende veestapel moeilijk op rekenen dat in slachthuizen of uitsnijderijen nu plots meer werk is.

Bijkomend probleem is dat reeds heel wat van deze bedrijven zelden op volle capaciteit konden draaien en veeleer gericht zijn op groei dan op inkrimpen. De huidige situatie toont nog maar eens duidelijk aan dat de hele sector als een keten moet worden benaderd en beleidsmaatregelen een veel grotere impact hebben dan meestal wordt ingeschat.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze problematiek ? Het antwoord op deze vraag meen ik evenwel al te kennen. Is er reeds overleg geweest met de sector, de werkgevers en syndicaten van de sector ? Is er reeds overleg geweest met de Vlaamse minister van Landbouw ? Ziet u, als minister afkomstig van West-Vlaanderen, aangezien de problematiek daar heel groot is, mogelijkheden om deze negatieve trend te stoppen of om te buigen ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, Ik ben inderdaad op de hoogte van deze problematiek.

We hebben reeds op 12 juli 2000 een protocol van samenwerking afgesloten, ik meen zelfs in een vleesbedrijf in West-Vlaanderen. Het was vrij uniek om de sector samen te krijgen. In de vleessector trekt men graag zijn plan. Toen was men bereid samen te werken. Er zijn afspraken gemaakt over de versterking van de werknemers in de sector en er is heel wat aandacht gegaan naar de opleiding van HACCP, Hazard Analysis Critical Control Point System.

Landuyt

Via mijn budget staan er 6,5 fulltime-eenheid sectorconsulenten ter beschikking. Ze volgen de evoluties in de arbeidsmarkt, begeleiden werkgevers en werknemers en onderzoeken de tewerkstellings- en opleidingsmogelijkheden in de sector. Van dit alles was reeds sprake vóór de alarmerende berichten. Sindsdien probeert het kabinet aan de hand van de tekst 'Advies over de gevolgen van de milieumaatregelen voor de toekomst van de vleesketen', de situatie nauwgezet te volgen en uit te zoeken op welke manier we vanuit ons bevoegdheidssterrein kunnen reageren. We baseren ons op het protocol afgesloten met de minister van Landbouw. Daarnaast werden met haar geen specifieke afspraken gemaakt.

U vroeg naar mogelijkheden om de negatieve trend om te buigen of te doen stoppen. Mijn bevoegdheid beperkt zich tot het inspelen op de trends van de arbeidsmarkt in de sector. We maken ons geen illusies dat we daarmee invloed kunnen uitoefenen op de evolutie in de sector. Via goede overeenkomsten met werkgevers- en werknemersorganisaties wakkeren we wel investeringen in menselijk kapitaal aan. We hopen dat we daarmee de sector kunnen versterken en verankeren in de regio. Veel hangt af van het toekomstig consumenten- en producentengedrag.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de minister, uit het document van de bijzonder raadgevende commissie blijkt duidelijk dat milieumaatregelen een heel grote rol spelen. In 2000 kwam er inderdaad een heel voorbeeldige afspraak tot stand, maar die kwam er naar aanleiding van de dioxinecrisis. Nu staan de zaken er anders voor. Een collega zal dezelfde vraag ook aan minister Dua stellen, want nu zijn milieumaatregelen de oorzaak van een deel van het banenverlies. Ik vraag u daarom om een gesprek te voeren met minister Dua over de toekomstige reglementering. Een ecologisch paradijs kan niet worden gebouwd op een economisch kerkhof.

De voorzitter : Uit een document van de centrale raad voor het bedrijfsleven blijkt dat de vleessector kampt met problemen omwille van een gewijzigd consumentengedrag, een gewijzigd toeleveringsgedrag en een gewijzigd milieubeleid. Dat alles heeft repercussies op de werkgelegenheid.

Minister Renaat Landuyt : De bezorgdheid van de Vlaamse regering over dit probleem blijkt ten dele uit het bestellen van een studie bij de universiteit van Gent over de implicaties.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.16 uur.*
